

1 Biskupcova 1837/4 Biskupec-Straße

■ V bytě manželů Václava Růty a Marie Růtové byli od 31. prosince 1941 asi do 5. ledna 1942 ubytováni Jan Kubiš a Josef Gabčík (ANTHROPOID). Poté přešli do bytu v prvním patře, který patřil Janu Zelenkovi-Hajskému, učiteli, bývalému náčelníkovi sokolské župy Krušnohorské-Kukaňovy, představiteli radikálního proudu sokolské organizace Jindra a skupiny Říjen a spolupracovníkovi exilové zpravodajské služby. Rodina se sem přestěhovala 9. ledna 1939. Manželka Františka i syn Jan Milíč parašutisty podporovali, poskytovali jim ubytování a Jan Milíč se uplatnil jako spojka.

■ Nejspíše zde došlo k první schůzce parašutistů a domácího odboje, na které se mluvilo o útoku na Reinharda Heydricha.

■ V dubnu 1942 tady ošetřili zraněného Jaroslava Švarce (TIN) a do začátku května 1942 ho ubytovali.

■ V den útoku na Reinharda Heydricha se v bytě sešla Hana Krupková s Josefem Valčíkem, aby zjistila pro Alfréda Bartoše podrobnosti o útoku. Odjet z Prahy do Pardubic se jí podařilo až druhý den.

■ Jan Zelenka-Hajský se 17. června 1942 kolem 12.00 při zatčení otrávil v koupelně, jeho syn Jan Milíč Zelenka po varování ani nepřišel domů a otrávil se téhož dne v záběhlickém **Husově háji**. Františka Zelenková byla zatčena gestapem a popravena 24. října 1942 v KT Mauthausen.

■ Zatýkáni řídil Oskar Fleischer a účastnil se ho i český úředník gestapa Josef Chalupský.

■ Dne 18. června 1942 byla při vstupu do bytu zatčena gestapem podporovatelka parašutistů Anna Šrámková.

■ Dne 19. června 1942 byli zatčeni manželé Václav Růta a Marie Růtová a jejich devatenáctiletý syn Jiří Růta. Všichni tři byli popraveni 24. října 1942 v KT Mauthausen.

■ V dubnu 1942 František Wolf v téměř domě ubytoval parašutistu Jaroslava Švarce (TIN). Na konci května se sem Jaroslav Švarc ještě jednou vrátil a odsud odešel do krypty v kostele sv. Cyrila a Metoděje v **Resslově** ulici.

■ Na domě je pamětní deska.

Jan Zelenka-Hajský (AJČ)

Pamětní deska na domě čp. 1837
v Biskupcově ulici 4 (AA)

2 Biskupcova 1745/7

■ Byt Marie a Aloise Moravcových byl kontaktním místem Josefa Gabčíka a Jana Kubiše. Během února 1942 se zde několikrát objevil Josef Valčík a zprostředkoval tak kontakt mezi výsadky SILVER A a ANTHROPOID. Od začátku dubna 1942 zde Josef Valčík asi deset dnů bydlel, ubytoval zde i svého německého ovčáka Moulu a kanárka.

■ Přechodně se zde ukrýval také Arnošt Mikš (ZINC), Karel Čurda a Adolf Opálka (oba OUT DISTANCE). Syn manželů Moravcových Vlastimil, zvaný Aťa, zařizoval pro parašutisty kurýrní spojení a podílel se na přípravě útoku. Od Vlastimila Moravce dostal Josef Gabčík 26. dubna 1942 jízdní kolo, jež bylo použito při útoku.

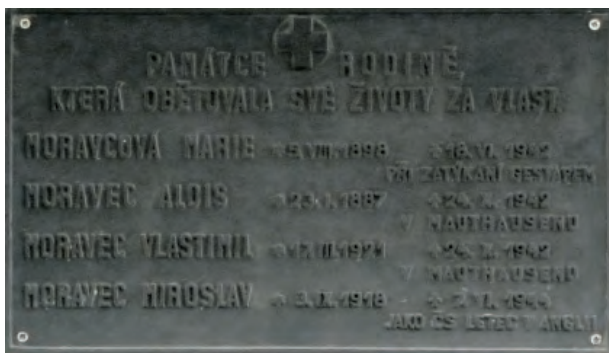
■ V noci na 17. června 1942 gestapo pod velením Oskara Fleischera obklíčilo celý blok domů a vtrhlo k Moravcovým. Marie Moravcová se otráвила na záchodě, Alois Moravec byl zatčen a krutě vyslýchán. Gestapo krutě mučilo i Vlastimila Moravce, který v ten den nebyl v Praze a byl přivolán fingovaným telegramem. Vlastimil Moravec při mučení na gestapu zřejmě prozradil místo úkrytu parašutistů, kostel v **Resslově** ulici.

■ Oba rodiče byli popraveni 24. října 1942 v KT Mauthausen. Další syn Moravcových, Miroslav, zahynul jako letec RAF ráno 7. června 1944 při havárii svého Spitfiru na letišti Appledram krátce po vzletu ke krytí invazního předmostí v Normandii.

■ Na domě je pamětní deska.

Manželé Alois a Marie Moravcovi (AJČ)

Pamětní deska na domě čp. 1745 v Biskupcově ulici 7 (AA)

3 Biskupcova 1795/7

■ V bytě Marie a Františka Špinkových přespal dvě noci před odchodem do krypty kostela sv. Cyrila a Metoděje na konci května 1942 Josef Valčík (SILVER A).

Barikáda u kina Aero v Biskupcově ulici, 7. května 1945 (MDH)

4 Biskupcova 1733/31

■ Ve dvoře domu sídlilo kino Aero, existující dodnes. Jeho ředitel Emil Sirotek byl předsedou kolaborantského Českomoravského filmového ústředí, ale také účastníkem odboje. Kino sloužilo jako přepážka pro přijímání parašutistů a rozdělování do rodin. Kanál byl prozrazen gestapu, a to v roce 1942. Na Emila Sirotku gestapo nasadilo konfidenta Viktora Ryšánka, vydávajícího se za příslušníka moravské Obrany národa a budujícího pro gestapo volavčí síť. Sirotek se v roce 1943 stal členem Přípravného revolučního národního výboru, kde se podílel na přípravě poválečného znárodnění kinematografie. Přes něj se gestapo dostalo ke špičkám této organizace. Emil Sirotek byl zatčen až v roce 1944 a vězněn na Pankráci. Okupaci přežil a působil ještě řadu let ve vysokých funkcích filmového průmyslu. Rodina Emila Sirotky bydlela v **Biskupcově 1910/26**.

■ V kině Aero byli bezprostředně po skončení bojů v květnu 1945 shromažďováni zajatí Němci.

Barikáda u kina Aero, 7. května 1945 (MDH)

BIO AERO

KINO

VEITSBERG, Biskupcestrasse 31. Ruf. 375-14 ŽIŽKOV, Biskupcova 31. Telefon 375-14.

29. IV. — 1. V. 1941:

Der POST-MEISTER

Ein hinreissender Grossfilm aus dem russischen Milieu nach der gleichnamigen Novelle von S. A. PUSCHKIN.

Produktion: UFA—Wien—Film

Mit dem I. Preis des neunigen Biennale in Venedig ausgezeichnet.

Spielleitung - GUSTAV UCICKÝ - Regie

In den Hauptrollen: **HEINRICH GEORGE - HILDE KRAHL**
SIEGFRIED BREUER - HANS HOLT

Ferner: Die Wiener Philharmoniker und das Ballet Hedy Pfundmayer.

Produktion UFA—Wien—Film.

Poctěn I. cenou na letošním biennale v Benátkách.

V hlavních úlohách:

Dále: Videní filharmonikové a balet Hedy Pfundmayerové.
Německá verze - české titulky.

AKTUALITA TSCHJECHISCHE WOCHENSCHAU
Für Jugendliche nicht geeignet.
Programmänderung vorbehalten!

Vorstellungsbeginn wochentags um 6, 1/2 Uhr, sonn- und feiertags um 1/2 Uhr (Kindervorst.), 1/4, 6 und 1/2 Uhr.

AKTUALITA ČESKÝ ZVUKOVÝ TYDENÍK
Mládeži nepřístupno!
Změna programu vyhrazena.

Začátek představení ve všední den v 6 a v 1/2 hod.,
v neděli a ve svátek v 1/2 (dětské), 1/4, 6, 1/2 hod.

STANEK-NUSLE

Žádáme Vás zdvořile,
abyste se při promítání týdeníku
zdrželi všech hlasitých
projevů

Děkujeme Vám

AKTUALITA

Program kina Aero,
duben 1941 (NFA)

Zakrývání německých
nápisů v Biskupcově ulici,
4. května 1945 (MDH)